

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย): โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มการเกษตรสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน

ชื่อโครงการ (ภาษาอังกฤษ): Smart AgriTech to the Sustainability Business Project

## 1. หลักการและเหตุผล

BCG Model เป็นแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจ 3 มิติ ไปพร้อมกัน ประกอบด้วย เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) ที่มีการนำทรัพยากรชีวภาพมา “ผลิตให้คุ้มค่าที่สุด” โดยใช้เทคโนโลยีมาช่วย เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เป็นระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนมีแนวทางใน “การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าที่สุด” โดยมีการคำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตให้นำกลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด และเศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) ซึ่งเป็นระบบเศรษฐกิจ ในการสร้างนวัตกรรมรวมถึงการจัดการสภาพสังคมให้ “กระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด” โดยเป็นการพัฒนา เศรษฐกิจที่ไม่ได้มุ่งเน้นเพียงด้านเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ต้องควบคู่ไปกับด้านสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิด การขับเคลื่อนประเทศไทยอย่างสมดุล เป็นธรรมและยั่งยืนไปพร้อมกัน โดยนำข้อได้เปรียบจากความหลากหลายทาง ชีวภาพและวัฒนธรรมที่ประเทศไทยมีให้เป็นความสามารถในการแข่งขันด้วยนวัตกรรมในการนำไปสู่เศรษฐกิจ BCG ที่เติบโตและแข่งขันได้ในระดับโลก เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชน ลดความเหลื่อมล้ำ ชุมชนเข้มแข็ง มีความเป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อมและการพัฒนาที่ยั่งยืน

จากแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) สังคม (Social) และบรรษัทภิบาล (Governance) หรือ ESG Model ซึ่งเป็นแนวทางที่นักลงทุนมักจะใช้ประกอบการ พิจารณาการลงทุนในธุรกิจใหม่ๆ ซึ่งความสำคัญของแนวคิดดังกล่าวนี้ ด้านสิ่งแวดล้อมเป็นหลักเกณฑ์ที่คำนึงถึง ความรับผิดชอบต่อองค์กรต่อสิ่งแวดล้อม ด้านสังคมเป็นหลักเกณฑ์ที่ชี้วัดว่าธุรกิจสร้างผลลัพธ์ที่ดีต่อพนักงานชุมชน สังคม และผู้มีส่วนได้ผู้มีส่วนเสีย และด้านบรรษัทภิบาลเป็นหลักเกณฑ์ที่ประเมินว่าประเมิณธุรกิจมีการบริหารจัดการ เรื่องความสัมพันธ์ในเชิงของการกำกับดูแลในเรื่องการบริหารจัดการความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีบรรษัทภิบาล และคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งแนวคิด ESG นี้จะเป็นตัวชี้วัดว่าองค์กรหรือการประกอบธุรกิจมีความรับผิดชอบต่อ สังคมและโลกอย่างไร ตลอดทั้งมีแนวโน้มในการพัฒนาองค์กรหรือธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืนได้อย่างไรภายใต้ แนวโน้มของการทำธุรกิจที่ต้องคำนึงถึงความยั่งยืนเป็นหลัก

จากหลักการแนวคิดในรูปแบบของทั้ง ESG และ BCG Model ดังกล่าวนี้นี้ สะท้อนให้เห็นชัดว่าธุรกิจ ในปัจจุบันและในอนาคตจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ดีและสร้างความสมดุลให้ “เศรษฐกิจสามารถเติบโตไปควบคู่ กับสังคมและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน” เพื่อให้ธุรกิจเกิดการพึ่งพาตัวเองได้ และแบ่งปันไปถึงสังคม โดยทั้ง BCG และ ESG Model ต่างตอบโจทย์เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และตั้งอยู่บนหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy Philosophy: SEP) ที่มีความพอประมาณ มีคุณธรรม มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวธุรกิจที่เป็นพื้นฐานที่ดีในความไม่ประมาทสำหรับการบริหารธุรกิจ

ในการนี้ สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้สังกัด กระทรวงพาณิชย์ มีพันธกิจหลักในการสร้างขีดความสามารถในการพัฒนา จัดการอบรมและค้นคว้าวิจัย สนับสนุน ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ตลอดทั้งเป็นศูนย์กลางในการจัดการฝึกอบรมและกิจกรรมวิชาการต่างๆ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการมีส่วนร่วมช่วยผู้ประกอบการขนาดกลางขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises:

SMEs) เพื่อการพัฒนาศักยภาพธุรกิจของ SMEs ให้เกิดความยั่งยืน โดยได้มอบหมายให้มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่ง มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำเนินการจัดกิจกรรมวิชาการภายใต้โครงการยกระดับผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มการเกษตรสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน (Smart AgriTech to the Sustainability Business Project) เพื่อมีส่วนส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มการพัฒนาการเกษตรแปรรูปผลิตภัณฑ์, เทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตร, เกษตรอินทรีย์ ตลอดจนทั้งสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถมีศักยภาพและสามารถแข่งขันในตลาดระดับประเทศและตลาดโลกได้อย่างยั่งยืน

## 2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มการพัฒนาการเกษตรแปรรูปผลิตภัณฑ์ กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร และกลุ่มการเกษตรอินทรีย์ ให้มีองค์ความรู้ด้านการเขียนแผนธุรกิจตามแนวคิด ESG และ BCG Model อันจะสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดทางธุรกิจอย่างยั่งยืนต่อไปได้

2.2 เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ในการเชื่อมโยงองค์ความรู้ด้านการพัฒนาสินค้าเกษตรสมัยใหม่สู่ธุรกิจ SMEs สีเขียว และเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน รวมทั้งแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในแนวคิดธุรกิจสู่ความยั่งยืนตามแนวทาง ESG และ BCG Model แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการ ฯ

2.3 เพื่อพัฒนาและยกระดับเครือข่ายผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มการพัฒนาการเกษตรแปรรูปผลิตภัณฑ์, กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร และกลุ่มเกษตรอินทรีย์ ให้เกิดการรวมกลุ่มและร่วมมือกันเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางธุรกิจและเกิดการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าสินค้าเกษตรสีเขียวตามแนวคิด ESG และ BCG Model ต่อไป

## 3. กลุ่มเป้าหมาย

3.1 กิจกรรมที่ 1: ฝึกอบรมหลักสูตร เรื่อง “ยกระดับผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มการเกษตรสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน”

- 1) เพศชาย/หญิง
- 2) อายุ 18 ปีขึ้นไป
- 3) สถานะผู้ประกอบการ พนักงาน ประธาน/สมาชิกของกลุ่มต่างๆ ที่มีความสนใจพัฒนาธุรกิจในแนวทางความยั่งยืน ดังนี้
  - กลุ่มการพัฒนาการเกษตรแปรรูปผลิตภัณฑ์
  - กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร
  - กลุ่มการเกษตรอินทรีย์
  - กลุ่มธุรกิจเกษตรเพื่อการส่งออก
  - กลุ่มตลาดจำหน่ายสินค้าเกษตร
- 4) Smart Farmer หรือ Young Smart Farmer
- 5) รับสมัครทีมละ 2 คน

ซึ่งมาจาก 4 ภูมิภาค ภูมิภาคอย่างน้อยครั้งละ 80 คน รวมทั้งหมดไม่น้อยกว่า 320 คน

### 3.2 กิจกรรมที่ 2: ศึกษาดูงาน ณ ประเทศญี่ปุ่น

ผู้ผ่านการคัดเลือกแผนธุรกิจจากกิจกรรมที่ 1 จาก 4 ภูมิภาคละ ๆ 2 คน รวมทั้งหมด 8 คน

### 3.3 กิจกรรมที่ 3: เสวนา “แนวทางการยกระดับผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มการเกษตรสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน” แบบ Hybrid

ผู้ประกอบการกลุ่ม SMEs กลุ่มพัฒนาการเกษตรแปรรูปผลิตภัณฑ์กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเกษตร และกลุ่มการเกษตรอินทรีย์ เจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคกลุ่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวนไม่น้อยกว่า 200 คน และผู้เข้าร่วมกิจกรรมผ่านช่องทางออนไลน์ (Online) ไม่น้อยกว่า 250 คน รวมทั้งหมดไม่น้อยกว่า 450 คน

## 4. พื้นที่ในการดำเนินงาน

### 4.1 กิจกรรมที่ 1 จัดในประเทศ ดังนี้

4.1.1 โรงแรมชฎา แอท นคร จังหวัดนครศรีธรรมราช

4.1.2 เฮือนต้นนุ่น ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

4.1.3 โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ จังหวัดเชียงใหม่

4.1.4 โรงแรมบ้านสวน รีสอร์ท จังหวัดนครสวรรค์

### 4.2 กิจกรรมที่ 2 จัดการศึกษาดูงานต่างประเทศ ณ ประเทศญี่ปุ่น

### 4.3 กิจกรรมที่ 3 จังหวัดกรุงเทพมหานคร

## 5. ระยะเวลาดำเนินการ: ตุลาคม 2567 ถึง มกราคม 2568

## 6. การประเมินผล:

6.1 กิจกรรมที่ 1 การประเมินผลการฝึกอบรมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งก่อนและหลัง และวิเคราะห์ผล การประเมินหลังกิจกรรมแต่ละภูมิภาคเสร็จสิ้น

<b>การประเมินการเรียนรู้ (Learning):</b> ขณะที่ปรึกษาจัดให้มีการทำแบบสำรวจก่อนและหลังการฝึกอบรม (Pre-Post Test) เพื่อสำรวจความรู้ความเข้าใจเนื้อหาของผู้เข้าร่วมโครงการฯ โดยขณะที่ปรึกษาจะเป็นผู้จัดทำแบบสำรวจดังกล่าว เพื่อให้ ITD ได้นำผลของการสำรวจไปใช้ในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการอบรมในโอกาสต่อไป			
Pre -Test	จำนวน 20 ข้อ	Post Test	จำนวน 20 ข้อ
<b>หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์</b>			
ขณะที่ปรึกษาดำเนินการวิเคราะห์ผลคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการอบรมด้วยวิธีอิงกลุ่ม โดยใช้คะแนน T (T-Score) และคะแนน Z (Z-Score) ซึ่งถือเป็นคะแนนมาตรฐาน (Standard Score) ที่มีค่า Interval เท่ากัน โดยจะวิเคราะห์จากรายละเอียดว่า มีผู้ทำแบบทดสอบจำนวนทั้งหมดกี่คน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มมีค่าเท่าใดคะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุดมีค่าเท่าใด โดยคะแนน T (T-Score) เป็นคะแนนที่นำคะแนนดิบมาผ่านขั้นตอนทางสถิติทำให้สามารถวัดได้ว่าผู้เข้าสอบมีความสามารถเป็นอย่างไรเมื่อเทียบกับผู้เข้าสอบทั้งหมด อีกทั้งยังสามารถบอกได้ว่าผู้เข้าสอบได้คะแนนดีกว่าวัดเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ (P) ที่เท่าใด			



6.2 กิจกรรมที่ 1, 2 และ 3 การประเมินความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งจะต้องประกอบด้วย การประเมินวิทยากรรายหัวข้อ การประเมินภาพรวมการอำนวยความสะดวกในการจัดงานในเรื่องที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ และวิเคราะห์ผลการประเมินหลังกิจกรรมเสร็จสิ้น

#### การประเมินปฏิกิริยาตอบสนอง (Reaction Evaluation): การใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ต่อความพึงพอใจหรือความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ของการฝึกอบรม โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแสดงความคิดเห็นในแบบประเมินผล ภายหลังจากการเสร็จสิ้นการฝึกอบรม โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย

- ด้านวิทยากร: ผลความพึงพอใจต่อวิทยากรมีรายละเอียดประเด็นในการประเมินผล ดังนี้ ประเด็นความรู้รอบรู้ในเนื้อหา ประเด็นการเตรียมตัวและความพร้อมของวิทยากร ประเด็นการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรมีความชัดเจน ประเด็นความสามารถในการอธิบายเนื้อหา ประเด็นให้คำแนะนำ ตอบข้อซักถามได้อย่างชัดเจน ถูกต้องน่าเชื่อถือ ประเด็นสามารถแก้ปัญหา อุปสรรค ได้อย่างเหมาะสม และ ประเด็นเอกสารประกอบการบรรยายเหมาะสม
- ด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่: ผลความพึงพอใจต่อเจ้าหน้าที่ที่มีรายละเอียดประเด็นในการประเมินผล ดังนี้ ประเด็นการประชาสัมพันธ์โครงการ ประเด็นขั้นตอนในการให้บริการมีระบบชัดเจน ไม่ซับซ้อน และประเด็นการประสานงานของเจ้าหน้าที่โครงการ
- ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก: ผลความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกมีรายละเอียดประเด็นในการประเมินผล ดังนี้ ประเด็นการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และประเด็นความเหมาะสมของสถานที่จัดงาน
- ด้านความรู้ ความเข้าใจ: ผลความพึงพอใจต่อความรู้ ความเข้าใจมีรายละเอียดประเด็นในการประเมินผล ดังนี้ ประเด็นความรู้ความเข้าใจในหัวข้อก่อนเข้ารับการอบรมและประเด็นความรู้ความเข้าใจในหัวข้อหลังเข้ารับการอบรม
- ด้านความพึงพอใจต่อโครงการ: ผลความพึงพอใจต่อโครงการมีรายละเอียดประเด็นในการประเมินผล ดังนี้ ประเด็นประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ ประเด็นวิทยากรมีความชำนาญกับโครงการ ประเด็นสามารถนำไปปรับใช้กับการดำเนินงานประเด็นระยะเวลาในการดำเนินโครงการ มีความเหมาะสม และประเด็นเอกสารประกอบ มีความเหมาะสม

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประเมินความพึงพอใจ ได้กำหนดเกณฑ์การวัดระดับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม เป็น 5 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนนแต่ละระดับความคิดเห็น ดังนี้

ความพึงพอใจในระดับน้อยที่สุด	กำหนดค่าคะแนน 1 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับน้อย	กำหนดค่าคะแนน 2 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับปานกลาง	กำหนดค่าคะแนน 3 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับมาก	กำหนดค่าคะแนน 4 คะแนน
ความพึงพอใจในระดับมากที่สุด	กำหนดค่าคะแนน 5 คะแนน

## 7. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ:

ผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มการพัฒนาการเกษตรแปรรูปผลิตภัณฑ์ กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร และกลุ่มการเกษตรอินทรีย์ สามารถเขียนแผนธุรกิจตามแนวคิด ESG และ BCG Model นำไปพัฒนาต่อยอดทางธุรกิจอย่างยั่งยืน และมีประสบการณ์ในการเชื่อมโยงองค์ความรู้ด้านการพัฒนาสินค้าเกษตรสมัยใหม่สู่ธุรกิจ SMEs สีเขียว และเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน รวมทั้งแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในแนวคิดธุรกิจสู่ความยั่งยืนตามแนวทาง ESG และ BCG Model แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมภายใต้โครงการฯ ตลอดจนยกระดับเครือข่ายผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มการพัฒนาการเกษตรแปรรูปผลิตภัณฑ์, กลุ่มเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตร และกลุ่มเกษตรอินทรีย์ ให้เกิดการรวมกลุ่มและร่วมมือกันเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนทางธุรกิจและเกิดการพัฒนาห่วงโซ่คุณค่าสินค้าเกษตรสีเขียวตามแนวคิด ESG และ BCG Model ต่อไป





**กำหนดการ**  
**ฝึกอบรมหลักสูตร เรื่อง “การยกระดับผู้ประกอบการ SMEs**  
**กลุ่มการเกษตรสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน”**  
**ระหว่างวันที่ 18-19 พฤศจิกายน 2567**  
**ณ ห้องประชุมพรสราญ1 โรงแรมเออนตันนุ่น จังหวัดขอนแก่น**

เวลา	กิจกรรม	วิทยากร
<b>วันที่ 1 วันจันทร์ที่ 18 พฤศจิกายน 2567</b>		
07:00 - 09:00 น.	ลงทะเบียนและพิธีเปิดการหลักสูตรฝึกอบรม และแนะนำโครงการฯ พร้อมกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์	
09:00 - 12:00 น.	การบรรยาย เรื่อง “บทบาทสู่โมเดลเศรษฐกิจ BCG และ ESG ในภาคการเกษตร”	ดร.อัมพันธ์นิชา ธัญญาชัยรัตน์
12:00 - 13:00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13:00 - 16:00 น.	การบรรยาย เรื่อง “การขับเคลื่อน และประยุกต์ใช้แนวคิด BCG และ ESG ในภาคธุรกิจการเกษตร”	ดร.นราธิป สุจินดา
16:00 - 18:00 น.	การบรรยาย เรื่อง “เทคนิคการเขียนแผนธุรกิจที่สอดคล้องกับโมเดลธุรกิจ BCG และ ESG”	ดร.สรศักดิ์ ชัยสถาผล
18:00 - 19:00 น.	พักรับประทานอาหารค่ำ	
19:00 - 21:00 น.	ฝึกปฏิบัติ “การบริหารเครือข่าย”	อาจารย์สิริธิดา สงขวัญ
<b>วันที่ 2 วันอังคารที่ 19 พฤศจิกายน 2567</b>		
08:00 - 10:00 น.	ฝึกปฏิบัติ “การจัดทำแผนธุรกิจตามกรอบแนวคิด BCG และ ESG”	<ul style="list-style-type: none"> <li>● ดร.อัมพันธ์นิชา ธัญญาชัยรัตน์</li> <li>● อาจารย์พุดผิงษ์ ธนวีระกุล</li> <li>● อาจารย์สิริธิดา สงขวัญ</li> <li>● ดร.ชาญชัย เมธาวิรินทร์</li> </ul>
10:00 - 12:00 น.	การนำเสนอ “แผนธุรกิจตามกรอบแนวคิด BCG และ ESG”	คณะกรรมการฯ
12:00 - 13:00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
13:00 - 14:00 น.	การนำเสนอ “แผนธุรกิจตามกรอบแนวคิด BCG และ ESG” (ต่อ)	คณะกรรมการฯ
14:00 - 16:00 น.	พิธีปิดฝึกอบรมหลักสูตร กล่าวปิดและให้โอวาท มอบประกาศนียบัตรแก่ผู้เข้าร่วม มอบโล่รางวัลแก่ผู้ผ่านการคัดเลือกแผนธุรกิจ โดย ผู้บริหารสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและพัฒนา (องค์การมหาชน)	

\*หมายเหตุ กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

## แบบตอบรับเข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตร

เรื่อง “การยกระดับผู้ประกอบการ SMEs กลุ่มการเกษตรสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน”



สแกนเพื่อตอบแบบตอบรับเข้าร่วมฝึกอบรม

Link (ลิงก์) สำหรับตอบแบบตอบรับเข้าร่วมฝึกอบรม: <https://forms.gle/VwAecUFYrgfx5Xga8>